

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

Νεοφύτου Βάμβα 6, 10674, Τηλ.: 210 7233221-2, φαξ: 210 7233217
e-mail: info@nchr.gr, website : www.nchr.gr

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ (ΕΕΔΑ) ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΟΥ ΡΑΤΣΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΞΕΝΟΦΟΒΙΑΣ

17.12.2013

Η ΕΕΔΑ παρακολουθώντας με προσοχή τις πρωτοβουλίες για την αλλαγή ή την ενίσχυση της υπάρχουσας νομοθεσίας κατά του ρατσισμού, επαναφέρει τις θέσεις της επί του ζητήματος και με αφορμή την κατάθεση στη Βουλή του Σχεδίου Νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων «Τροποποίηση του Ν 927/1979 (Α' 139) και προσαρμογή του στην απόφαση-πλαίσιο 2008/913/ΔΕΥ της 28^{ης} Νοεμβρίου 2008, για την καταπολέμηση ορισμένων μορφών και εκδηλώσεων ρατσισμού και ξενοφοβίας μέσω του ποινικού δικαίου», επισημαίνει την αποδοχή και απήχρησή τους για την κατάρτιση του νέου νομοθετικού κειμένου.

Παρά τις συνεχείς διακοπές στη νομοθετική διαδικασία, η ΕΕΔΑ έχει τοποθετηθεί σταθερά επί της ανάγκης αντιμετώπισης της ρατσιστικής βίας, υιοθετώντας τα εξής κείμενα:

- Δελτίο τύπου - «Υπόμνημα της ΕΕΔΑ επί της αντιρατσιστικής νομοθεσίας» (16.9.2013),
- Παρατηρήσεις επί του Σχεδίου Νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων για την καταπολέμηση ορισμένων μορφών και εκδηλώσεων ρατσισμού και ξενοφοβίας μέσω του ποινικού δικαίου (17.3.2011) και
- Δύο ειδικές εκθέσεις με τίτλο «Η αντιμετώπιση της ρατσιστικής βίας από την αστυνομία και τη δικαιοσύνη» και «Εξτρεμιστικές ομάδες, δημόσιος πολιτικός λόγος, ρατσιστική βία στα γήπεδα», οι οποίες δημοσιεύθηκαν στην ετήσια έκθεση του 2011 ως ειδική θεματική αφιερωμένη στη ρατσιστική βία.

Δεδομένης της κρισιμότητας της κοινωνικής χρονικής συγκυρίας στην οποία έρχεται προς εξέταση το παρόν σχέδιο νόμου, η ΕΕΔΑ δράττεται της ευκαιρίας για να διατυπώσει την ισχυρή πεποίθηση ότι το μήνυμα της σαφούς, ρητής και υπεράνω κάθε άλλης επιμέρους διαφοροποίησης ή επιφύλαξης καταδίκης των εγκλημάτων βίας με ρατσιστικό κίνητρο πρέπει να εκπέμπεται στο εσωτερικό και το εξωτερικό της χώρας με αποφασιστικότητα και ειλικρίνεια, με λόγο και με πράξεις. Το ζήτημα της αποτελεσματικής καταπολέμησης εκδηλώσεων ρατσισμού και ξενοφοβίας και της κύρωσης της μισαλλοδοξίας και της ρητορικής του μίσους είναι πρωταρχικής σημασίας για την ελληνική Πολιτεία, τη δημοκρατία και το κράτος δικαίου.

Ενόψει των σοβαρών προκλήσεων που αντιμετωπίζει σήμερα η Χώρα μας, κρίνεται επιβεβλημένη η συμμόρφωση του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου για την αντιμετώπιση των φυλετικών διακρίσεων, του οποίου η αναποτελεσματική εφαρμογή έχει επανειλημμένα απασχολήσει τα διεθνή όργανα, με τις διατάξεις της Απόφασης-Πλαίσιο 2008/913/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 28^{ης} Νοεμβρίου 2008. Η τροποποίηση, συνεπώς, του Ν 927/1979 φαίνεται, *a priori*, να στοχεύει στη «δημιουργία ενός σύγχρονου και αποτελεσματικού θεσμικού πλαισίου για την καταπολέμηση των εκδηλώσεων ρατσισμού και ξενοφοβίας, καθώς και των εγκλημάτων που τελούνται με τέτοια κίνητρα, καλύπτοντας συγκεκριμένες και ειδικότερες πτυχές του θέματος, εισάγοντας νομικά μέσα προστασίας και προβλέποντας αναλογικές και αποτελεσματικές κυρώσεις».

Είναι πρωταρχικής σημασίας, ωστόσο, να επισημανθεί ο κίνδυνος που εγκυμονεί η εστίαση της δημόσιας προσοχής στην κύρωση του ρατσιστικού λόγου να λειτουργεί ως αντίβαρο στην απουσία οποιασδήποτε κύρωσης των πράξεων βίας. Η αντιμετώπιση του ρατσιστικού λόγου είναι ένα σημαντικό βήμα, που δύναται να λειτουργήσει προληπτικά ως προς την καταπολέμηση των πράξεων ρατσιστικής βίας. Σε καμία περίπτωση, εντούτοις, δε συνιστά εκπλήρωση της υποχρέωσης διερεύνησης, κύρωσης – και στην ουσία πραγματικής απαξίωσης – των πράξεων ρατσιστικής βίας. Για το λόγο αυτό, κρίνεται σκόπιμο να αναδειχθεί με κάθε δυνατή έμφαση η αναγκαιότητα ανάληψης παράλληλης και αποτελεσματικής εκπαιδευτικής πρωτοβουλίας στα σχολεία και υλοποίησης μέτρων ευαισθητοποίησης του γενικού πληθυσμού ώστε να μην παγιωθεί η εντύπωση ότι η βία και ο ρατσισμός γίνονται αποδεκτά από την Πολιτεία και κατ' επέκταση από το κοινωνικό σύνολο.